

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, péntek 1914. január 23.

18. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Zichy József gróf — fiumei utjáról.

—o—

A magyar főrendiház küldöttségét, tudvalevőleg, Zichy József gróf valóságos belső titkos tanácsos vezette a „Szent István” csatahajó ünnepies vízrebocsátásához. Az illusztris főurat azért érte a főrendiház részéről ez a megtisztelés, mert Zichy József gróf volt több mint négy évtizeddel ezelőtt, a kiegyezés létrejötte után Fiume és a magyar tengerpart első alkotmányos kormányzója, akinek e méltóságban kifejtett tevékenységéhez a magyarság és Fiume szempontjából egyaránt a legszebb és legkedvezőbb emlékek fűződnek. Zichy József gróf 3 évig működött mint fiumei kormányzó s ekkor is csak azért hagyta el Fiumét, mert magasabb és fontosabb pozícióban volt szükség az ő kiváló kvalitásaira: 1873-ban kereskedelmi miniszterre nevezték ki s hogy működésével mennyire megnyerte a fiumeiek rokonszenvét is, legjobban mutatja az a körülmény, hogy Zichynek Fiume juttatott képviselői mandátumot, de ezenkívül a város díszpolgárává is megválasztották őt.

Zichy József vasárnap délután érkezett vissza Fiuméből Pozsonyba s tegnap délelőtt fogadta a Nyugatmagyarországi Híradó szerkesztőjét, akinek következő érdekes nyilatkozatban mondta el impresszióit fiumei látogatásáról:

Impresszióim vegyesek voltak. Negyvenkét év nagy idő és természetes, hogy azóta nagyot fordult ott is a világ. Fiumének akkor volt 12.000 lakosa, most 50—60 ezer. Ahol tenger volt, most egész sora a palotáknak és villáknak díszlik, élénk mozgalom mindenfelé — s mindezt Fiume a magyar állam áldozatkészségének köszöni. Lássuk már most, *rajjon megérdemelte-e ezeket a mérhetetlen áldozatokat?*

Ha a viszonyok bizonyos tekintetben a régié maradtak volna, akkor feltétlenül igen, de úgy, ahogy fejlődtek, legalább is problematikus. Tiszta olasz volt 40 év előtt Fiume. Drenova, Cosala, Plasse alközségekben horvátok laktak, de jó magyar érzelműek voltak. A városban csakis elvétve lehetett horvát szót hallani. Mindazok, kik tengerészettel foglalkoztak, kizárólag olasz nyelvűek voltak. A régi fiumei Horvátmegye székhelyét és a fiumei horvát gimnáziumot sikerült sok fáradság után kitenni a városból. A város olasz nemzetiségű, de tiszta magyar érzelmű volt. Giachich és Matkovich vértanúsága is ezt bizonyítja. Nem tagadom, hogy a Fiumében élő sok magyar tisztviselő és hivatalnok jelenléte érezhető: itt-ott hal-

lani magyar szót, itt-ott a felírások, a dohánypalotákban magyar hírlapok elárnyaltatása bizonyítja, hogy van itt magyar publikum, de hasonlíthatatlanul nagyobb tért hódított a horvátság és pedig az olasz rovására. (Téved az illusztris gróf, anyagiilag talán igen, de számszerűleg nem. — A szerk.)

Ennek oka több körülményre vezethető vissza. Már Marburgtól lehet észre venni a szláv elem óriási előretörését; az örökös tartományok déli részeiben a szláv elem teljesen háttérbe szorította a németet és az olaszt. Az osztrák kormányok szlavofil viselkedése ezen elemi erővel való törekvést nagyban növelte és természetesen, hogy ez a törekvés Fiuméba is átesapott. 40 év előtt a fiumei patricius családok képezték az értelmiség javát: a Ciotta, Francovich, Cosulich, Verzenassi, Scarpa, Gellietich, Verneda, Randich, Matcovich, Walluschig családok tagjai voltak mérvadók; ma ezen családok nagy része már nem létezik — kihalt, elköltözött, tönkrement. A főke nagyrészt horvát kezébe ment át, céltudatosan bankokat, pénzintézeteket alapítottak, házakat, telkeket vettek, úgy jártak el, mint a románok Erdélyben teszik s mint Felső-Magyarországon a tót izgatók óhajtanak eljárni. Csak most látom, mily óriási szolgálatot tettem negyven év előtt a magyar ügynek, midőn az akkori miniszterelnök, Lónyay Menyhért gróf s az egész magyar minisztertanács ellenkezése dacára keresztülvittem, hogy a fiumei statutum szerint a Rappresentanzában nincsenek virilitáltak (az akkori kormány ezt Magyarországon éppen akkor vitte keresztül Tisza Kálmán leghevesebb oppozíciója ellen.) Ha ez Fiumében is megtörténik, ma a Rappresentanza nagy része horvát lenne. Lemme, mondjuk lehetne, de fájdalom nincs Rappresentanza. Az olasz elem és a magyar kormány közt kitört a harc, nem mai keletű ez, apránként fejlődött, nem szem felelőssé ezért a mostani kormányt, mely a szituációhoz képest alig járhatott el másként, nem okozom egyenest az u. n. autonom-pártot. Peccatur intra muros et extra ilyenkor, de bizonyos az, hogy a fiumei olaszok csakis az anyaországához való szoros csatlakozás és adherencia által biztosíthatják irányadó fennállásukat. (!) Viszont a magyar kormány se feledje el, hogy előzetkenység, tapintatosság, kis hírságok és ambíciók ügyes irányítása által többet lehet elérni, mint ridegség által. Fiume egésze anyagi felruházását a magyar kormánynak és Magyarországnak köszöni, a szláv áradat utóbb el fogja nyelni. Ezt végleg föltartóztatni alig lehet, de úgy Fiume, mint Magyarország érdekében fekszik, hogy ez mentől később tör-

ténjen.

— Mik voltak Excellenciád impressziói a „Szent István” vízrebocsátását illetőleg? — volt a másik kérdése az újságírónak:

— Hát ezek is bizony nagyon vegyesek voltak. Örömmel láttam a hajóúriásban a magyar ipar, leleményesség, szorgalom és áldozatkészség megható nagyságu eredményét, — mégis igen keserű ürömesépp vegyült az örömbbe, éppen az ünnepe alkalmából. Láttam már sok ilyen ünnepeket Toulonban, Franciaországban, Speziában Genoa mellett, Triestben Ausztriában, de minő más volt ez ott, nem csak a hivatalos személyek, az államfők s hozzátartozóik — a nép aprajagyja, az egész nemzetek voltak képviselve — ezer és ezer torokból fakadt hurrá kiáltások kísérték a kolosszusok vízre surranását, *minden kebel megilletődött, mindenki érezte a hazai munka dicsőségét, a haza biztonságának ez új zálogát.* (Azok, akik a „Voce” intésére esetleg távol maradtak, ugyse szoktak megilletődni, ha ebben a hazában történik valami örvendetes. Bezzeg, ha Speziában lehetnének, hurráznának. — A szerk.) Maga a vízrebocsátási aktus s minden, ami ezzel összefüggött, tisztán, rideg hivatalos jellegű volt. Mária Terézia kir. hercegnő, igaz, fáradhatatlan buzgalommal, lekötelező előzetkenységgel és őt jellemző bájos egyszerűséggel és természetességgel teljesíté feladatát — de ez nem bírta eltörölni azon kínos impressziót, hogy *kivüle az uralkodó családnak egyetlen egy tagja sem volt jelen* — pedig be volt jelentve a trónörökös és még két-három más kir. herceg.

A király lebilincselő kedvességgel és kegyességgel válaszolt ugyan a tengerészeti főparancsnok sürgönyére, melylyel ez a megtörtént vízrebocsátást jelenté. Örömet fejezte ki a magyar ipar e szép eredménye felett, *de a kir. herceg urak ostentatíve távol tartották magukat. Persze az aktus magyar földön történt; Ausztriában minden aprólékos iskolaavató, minden kórházmegnyitást egy-egy fenség jelenléte tisztel meg, de nálunk ez nincs így! Nincs nemzeti érzelmű dinasztiaunk — a királyon kivül az uralkodó család tagjai (egy-kettő kivételével) nem látják szükségesnek, hogy osztozzanak örömiük és bánatunkban. Szomorú, de inopportúnus eljárás is ez! Egy nemzet szeretetét, odaadását így megnyerni, megtartani bajoson lehet. Igazi lelkesedés a vízrebocsá-*

GRAND CAFE' BORSA

:: FIUME, Baccich-palota :

Fiume legujabbés legszebb kávéháza

tás alkalmával nem volt észlelhető, hogy is lehetett volna? Egy hivatalos magyar szó sem esett — a hadihajókon mind osztrák lobogó — még a „Szent István”-ra sem találták érdemesnek másod helyre kitüntetni a nemzetit. Csak oly provincia számba megyünk, s csak akkor, midőn pénzünk és vérünkéről van szó, akkor nyomunk a latban. És — legalább részben — miért van ez így? Bezzeg másképp állnánk, ha egymással tudnánk békében megférni. Mindig ez volt a magyar átka, hogy egymás marengolta, gyanúsította, üldözte, mindannyian hibásak vagyunk, csupa ellenség és ellenszenv környez és mi magunk vagyunk okozói gyengeségünk és tekintély nélkülségünknek! Így volt ez — fájdalom — mindig a mohácsi vész óta. Fog-e megváltozni, ki a megmondhatója? Csak ne legyen majd késő. A török hatalom nem birt megsemmisíteni, — de fogunk-e bírní a szláv áradattal? Ha így folytatjuk, aligha nem. Ne tessék már most elesodálkozni azon, ha — amint beszélgetésünk elején mondtam igen vegyes érzésekkel tértem vissza tengerpartunkról.

Eddig terjed Zichy József gróf nyilatkozata, melyre a magunk részéről a következőket tartjuk szükségesnek megjegyezni:

Amit az illusztris főúr mond, azt pengeti napok óta a Voce del Popolo is. Amde ennek megvan az elfogadható magyarázata. A nép apraja-nagyja ne ivolt ott, mert hiszen csak belépőjegyekkel lehetett a Danubius telepére jutni: amde a körülvevő hegyeken, dombokon, magaslatokon ott volt minden épkezláb ember. Akinek távolmaradására Zichy gróf céloz, az ne fájjon nekünk. Azok az urak nem éreznek velünk, a hazai munka dícsőségéből, a haza biztonságának erősítéséből kiáradó meleget nem érzik, de nem is akarják érezni. Távolmaradásuk sokatmondó, jellemző, de egyáltalán nem sajnálatraméltó.

Ami az uralkodóház férfitagjainak teljes távolmaradását, a magyar szónak, a magyar zászlónak háttérbe szorítását illeti, ez — sajnos — szomorú valóság és bennünket is mély keserűséggel töltött el. De nem akarunk az ünnepbe disszonáns hangokat keverni. Mindnyájunknak fáj, hogy a gyönyörű magyar Hymnusz akkordjait sem hallottuk egyetlenegyszer sem, ha már a Götterhaltet annyiszor végig kellett szenvednünk. Ez azonban országos sérelem, amely a vizrebozásnál csak megisméltódott.

Bizony igaza van a gróf urnak abban is, hogy itt megváltoztak a viszonyok. Joggal teszi fel Zichy gróf a kérdést: megérdemelte-e Fiume a mérhetetlen áldozatokat? És tény az is, hogy Fiume egész anyagi felvirágzását a magyar kormánynak és Magyarországnak köszöni és hogy a fiumei olaszok csakis az anyaországhoz való szoros csatlakozás által biztosíthatják irányadó fennállásukat. De a „Voce” és a „Bilancia” tollforgatói azért mégis azt fogják mondani, hogy Zichy József gróf nekik adott igazat.

Dominók

teljesen újak, urak és hölgyek számára, juttányos áron kölesönbe adatnak.

VAJDA JÁNOS, uri és női szabónál

Corso 10. sz. (Telef. 17-68.)

A fogyasztási adóhivatal megreformálása.

III.

A számvevőség működése feletti ellenőrzés gyakorlása az igazgatóságunk időnkint jelentkező ama ténykedésében merült ki, hogy pl. X. vagy Y. számtisztet egyszer csak elmozdította eddigi állásától és külső szolgálatra rendelte, helyébe pedig büntetésből külső kezelési szakban szolgáló olyan tisztviselőt rendeltetett, akinek a számvevőségi szolgálatról addig fogalma sem volt!

A könyveknek semmi jelentőségük nem volt, egyrészt, mert a mérlegek egybeállítására nem ezek szolgáltak alapul, hanem e célra külön feljegyzések, az ugynevezett „libri di assentamento di cassa” (pénztári egyeztető könyvek) voltak rendelve, melyek a pénztári állapottól eltérő egyenlegeket, tüntettek fel, másrészt azért sem, mivel megállapítást nyert, hogy az ellenőröknek tiltva volt a könyvekben foglalt befejezéseket alapul venni. Így magyarázható csak pl. az a körülmény, hogy a hajókon levő borkészletekben jelentékeny eltérések észleltek, melyeket ma már mivel sem lehetne igazolni.

A mlaccai kirendeltségnek saját külön számvevősége volt, külön egyenleg-könyve a koresmárosoknak engedélyezett hitelről és ugyanígy volt a cosalai, pehlini, s. nicolói, pioppi-i és drenovai kirendeltségeknél is. Ezek a hitelezések a központi hivatal feljegyzéseiben egyáltalában nem tartattak nyilván, mert a kirendeltségek a maguk részéről az engedélyezett hitel összegeit, mint a felek által befizetett összegeket a folyó fogyasztási adók címén tényleg befolyt pénzekből központba készpénzben befizették, ennek következtében a központi hivatalban a tényleg befizetett fogyasztási adó bevételezése nem tünt ki, minthogy a vonatkozó befolyt összeg arra a célra használtatott fel, hogy nyitva álló tartozások mint kiegyenlített legyenek feltüntethetők.

Hasonlóképpen operált maga a központi hivatal is a városi számvevőség irányában, amelynél nyomuk sem volt olyan hátralékoknak, melyek tényleg már az 1902. év óta maradtak nyitva.

Említést érdemel a „Cassa morta” (holt pénztár) elnevezésű jellegzetes intézmény, melybe folytak be a személyzetre kirótt rendbirságok összegei és a kihágási büntetéspénzek, melyek a Szabályzat 90. §-a értelmében a hivatal kizárólagos javára lettek volna fordítandók; a „holt pénztár” ellenben az igazgató kedvenceinek szolgálta csupán a javát, akik e pénztárból segélyeket, rendkívüli munkadíjakat, kegydíjakat, sőt — bármennyire különösen hangzik is — hivatali kartársaik elhunytá alkalmával a halottas menetben való részvétel folytán felmerült kiadásait, gyógyszerü ára stb. megterítésében részesültek.

Egy másik, a „Cassa mutua” (önsegélyező pénztár), melynek pénzkészlete mindedig nem volt megállapítható, a személyzet illetményeiből az igazgatóság rendelkezésére egészen a legutóbbi évekig teljesített levonások felhasználásával alakított. Az „önsegélyező” pénztár ellenőrei — elkedvetlenítve — már az 1899. évben tisztségükről lemondtak, mire a legközelebbi közgyűlés Ravasini igazgatót megbizta, hogy a pénztárt egymagában kezelje.

Ugy látszik, az utóbbi időben voltak

olyan tagjai is a városi fogyasztási adókezelést ellenőrző bizottságnak, akik pénztárvizsgálat alkalmával a vizsgálati leletről felvett jegyzőkönyvet vonakodtak aláírni; ez a körülmény sem volt azonban alkalmas arra, hogy a vezető körökben a szunnyadó felelősségérzetet öntudatra keltse s így a fogyasztási adókezelési szolgálat továbbra is a régi mederben folyhatott. A dolgok ilyen állása, a számvevőségi szolgálatnak tervszerűen vagy hanyagságból minden egészséges számviteli elvet és szabályt sértő módon történt berendezése — fájdalom — nyomot fog hagyni maga után úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben. Az adott viszonyok között nem marad egyéb hátra, mint, hogy a esődöt mondott régi módszernek véget vessünk.

Az új rend sikere érdekében az eddigi kezelésnek a lezárása válnék szükségessé. Am a könyvvitel teljes megbízhatatlansága mellett számszerűleg és tételenként sorra kellene vizsgálni az összes bevételeket, kiadásokat, megállapítani jogcimeiket, évtizedekre visszamenőleg tételről-tételre megbírálni az összes feljegyzéseket. Ez pedig nemcsak a rendelkezésre álló anyag megbízhatatlansága és a feljegyzések tömkelegében való nehéz eligazodás miatt lehetetlen, hanem azért is, mert a legfontosabb okmányok, a „kiséreti hárcák” nagy része és a valószínűség szerint legkompromittálabb könyv (az 1909. évig terjedő I. giro könyv) el lettek tüntetve vagy elvesztek és mert általában rendszerré vált az eddigi kezelésben, hogy egyes fontos okmányokat nem bíztak a pénztárra, ennél fogva ezek hol az irattárban, hol az igazgató külön „elnöki” nyilvántartásában keresendők.

Folytatjuk.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

A HORVÁT SZARVAK.

A horvát szarvakuak az a sajátságuk, hogy egyszer nagyon megnőnek, egyszer pedig tulságosan lekonyulnak, esetleg el is tűnnek. Két évig nagyon csendesek voltak a derék horvátok, most azonban — Tisza István jóvoltából — nagyon ágaskodik bennük a buzgóság. Félő, hogy a tulságba vitt akarásból még katasztrófa származik és a nagyhangú sáborba beleüt a krach.

Tegnap ismét ficánkoltak a sáborban. Valami Jalzabetic nevű bácsi kérdezte nagy mérgesen az elnöktől, hogy a Szent István vízrebocsátásához miért nem hívták meg a sábor együttesen és miért csak egyes képviselőket és miért nem tüzték ki a vízrebocsátásnál horvát zászlót is?

Az elnök elismerte, hogy a meghívás elmaradt, de hogy volt-e horvát zászló is, azt nem tudta. Nos, mi megmondhatjuk, hogy nem volt. Minek is lett volna? Hát hol voltunk tulajdonképpen?

Az elnök szerint az ügy a delegáció elé tartozik és csak azután foglalhatnak állást. Azután megint Jalzabetic beszélt, aki azon kesergett, hogy a vízrebocsátáson Horvátország nem volt hivatalosan képviselve. Mindenki busult, de egyéb baj nem történt.

Ilyenek ezek a horvátok, ha egy kicsit szabadjukra eresztik őket. Nem baj, majd ismét magukhoz térnek.

— **Személyi hírek.** Széchenyi István és Péter gróf Lovranába érkeztek és az ottani Quarnero-penzióban szálltak meg. Január 25-én Ágost szász-kóburg-gótai herceg egész családjával négy hónapi tartózkodásra Lovranába érkezik.

— **Hangverseny-Egyesület.** A Fiumei Hangverseny-Egyesület meghívására — mint már jeleztük — pénteken e hó 23-án este fél kilenckor a triezti vonósnégyes hangversenyt ad a Deák-szálló nagytermében.

— **A Fiumei Diákasztal Egyesület elnöksége** felkéri azon mélyen tisztelt hölgyeket és urakat, akik kegyesek voltak taggyűjtő-ívet elfogadni, hogy azt még akkor is visszaküldeni sziveskedjenek, ha gyűjtés rajta nem történt.

— **Teaestély.** A Fiumei Nemzeti Kaszinó folyó évi február hó 1-én, vasárnap d. u. 5—9 óráig jótékony célú teaestélyt rendez, melyre a kaszinói tagokat és hozzátartozókat ez uton is meghívja a vigalmi bizottság. Az estély tiszta jövedelmét a Fiumei Diákasztal-Egyesület alapja javára fordítják. Az estélyen résztvevők — a jótékony célra való tekintettel — személyenkint 2 koronát, családonkint 3 koronát fizetnek. Felülfizetéseket Hajnal Viktor kaszinói pénztáros fogad el.

— **A Szabad Lyceum** holnapi előadása a Hangverseny-Egyesület estélye miatt elmarad. A jövő héten Siebert Gyula Fiume gazdasági jövőjéről fog előadást tartani.

— **Adományok.** A József Főherceg Szanatorium-Egyesület vezetősége ez uton mond köszönetet zimonyi Schwarz Mihályné urnőnek és Diulio Gasparini urnak, azért, hogy mint az egyesület pártoló tagjai 100—100 koronával járultak hozzá az egyesület céljaihoz.

— **A mentők működése.** A városi mentőállomás most közzétett jelentése szerint a mentők 1913. decemberében 557 esetben nyújtottak első segélyt s 106 személyt szállították a kórházba.

— **A zágrábi üzletvezetőség.** Az államasutak vezetőségében bekövetkezett személyi változásokkal kapcsolatban néhány lap megírta, hogy a zágrábi üzletvezetőség élére beekői Kussevich Tivadart fogják állítani. Ezt a hirt most hivatalosan megegyeztetik. Kussevich ugyanis a boszniai országos kormányban mint osztályfőnök sokkal nagyobb rangban van, semhogy azt feleserelné üzletvezetői állással, de egyébként is alája tartoznak a közmunkaügyek, a vasuti és egyéb középítkezések s e fontos pozícióból való elvonása most, amikor éppen ezen a téren nagyszabású tevékenység indult meg, nem volna megokolt.

— **A királyi biztos rendeleteinek hatálytalanítása.** Zágrábból jelentik: A horvát képviselők nagyobb csoportja azzal a tervvel foglalkozik, hogy — mint ők mondják — a horvát alkotmány sérthetlenségét intézményileg biztosítsák. Ezzel elejét akarják venni annak, hogy a jövőben akármikor is újra királyi biztos kerülhessen a kormányzat élére. A mozgalomnak egyik vezetője, Badaj dr. képviselő, ki a szábor elé erre vonatkozó indítványt is terjesztett. Ez indítvány keretében egyúttal azt is javasolja, hogy a volt királyi biztos törvényjellegű és törvényt pótló rendeleteit a szábor hatálytalanítsa és törvényhozási uton újakkal pótolja. Ezt az indítványt sokan tulságosan mérsékeltek és konciliánsnak tartják, Mazura Simon dr. az Obzor legutóbbi számában tiltakozik is ellene. Szerinte a horvátországi királyi biztos kinevezésével ért sérelmet esakis olyképp lehet az alkotmány szellemének megfelelően jóvátenni, hogy a szábor ez ügy megvizsgálására külön bizottságot választ, mely megállapítja, kit terhel ezért az intézkedésért a felelősség. Kevésli azt is, hogy a királyi biztosnak csak fontosabb és törvényjellegű rendeleteit öhajtsák hatálytalanítani, a jogfolytonosság azt követeli meg, hogy minden ez időben kibocsátott rendelet érvénytelennek mondassék ki.

— **A pénzhamisítási ügy újabb részletei** Még csak most bontakozik ki a maga teljes nagyságában az a pénzhamisítási ügy, melynek leleplezése első sorban a fiumei határrendőrség érdeme. Haragszik is érte a triezsi rendőrség nagyon, mert bár tudott a hamis pénz forgalomba hozásáról, mégsem sietett a nyomozással. Lugnevich Vince kérekerülésének előzményeiről a következő érdekes részleteket sikerült megtudnunk:

Lugnevich 1913. májusában nyitotta borkereskedését és mérőhelyét a monfalcone-i Claudio Marcelló utcában. Sfiligoi ottani rendőrfőnöknek, aki valamikor triezsi pénzügyőri fővigyázó volt és Lugnevichet már ismerte, gyanús volt az új bormérő. Hamarosan megtudta Sfiligoi, hogy Lugnevich üzletei nem mennek jól és mégis költezett. Sokszor automobillal álltak meg a szerény bormérés előtt. Az automobillal elégáns férfiak szálltak ki és hosszasan időztek a szurtos ostériában. Mindazonáltal Sfiligoinak nem sikerült semmi olyan dolgot kideríteni, ami bármely irányban is terhelő lett volna Lugnevichre.

Mikor Lugnevichet költekező életmódja felől érdeklődtek, így felelt:

— Nagy borszállítmányt adtam el és azon kerestem néhány ezer koronáskát. Fel is mutatott egyszer három ezer koronát csupa — tíz koronás bankjegyekben.

Mikor Monfalcone-ba megérkezett Lugnevich és társai elfogatásának híre, akkor Sfiligoi rendőrfőnök elérkezettnek látta az időt, hogy a borrhaktárban, a koresmában és Lugnevich lakásán kutatást eszközöljön. Már már sikertelennek látszott a házkutatás, mikor egy gondosan összezhajtogatott fehér alsonadrágban eldugva egy vörösréz metszetet találtak. Tüzetesebb megtekintés után látták, hogy a rézmetszet egy ötvenlírás bankjegynek a matricája. A fontos bűnjelet természetesen lefogalták és átküldték a triezsi rendőrségnek.

Közben Sfiligoi megtudta, hogy Simonetti vendéglős, akinél Lugnevich lakott, szintén foglalkozott a hamis olasz pénz forgalomba hozatalával. Simonetti e célból ren-

desen Udinébe ment. Sfiligoi vallatásra fogta Simonettit, aki rövidesen bevallotta bűnrészességét, mire letartóztatták.

— **Uj torpedóhajó.** A Gigant nevű haditengerészeti vontatógőzös tegnap Fiuméből Pólába vontatta haditengerészetünk Lika nevű új torpedóhajóját.

— **A kikötőből.** Jan. 22. Érkezett: Gallipoli olasz gőzös Velencéből, 125 bál üres zsákkal és 14 bál maggal.

Indult: Adria magyar gőzös 350 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna habbal, 40 tonna paraffinnal és 20 tonna ásványvízzel; Bucovina osztrák gőzös Alexandriába, 680 tonna cukorral, 70 tonna üvegáruval és 60 üres zsákkal; Dandolo olasz gőzös Kalkuttából, 2100 tonna cukorral és 1600 tonna kőolajjal; Triton osztrák vitorlás Piraenszba, 600 tonna fával; Elvira osztrák vitorlás Arsába 300 tonna fával.

— **A tengerbe esett asszony meghalt.** A minap este — mint megirtuk — Dekleva Mária 55 éves asszony az Adamich-mólóról a tengerbe esett s a segítségére siető Garábi határrendőr is beleesett a vízbe, minek folytán csak néhány perc múlva tudták kimenteni az asszonyt. Súlyos állapotban vitték a kórházba, ahol tegnap meghalt.

— **Csavargók.** A városi rendőrség egyik detektíve tegnap bekísérte a rendőrségre Pravdesich Jakab és Spover Antal munkátlan egyéneket, akiket a rendőrség már régebben kitiltott Fiuméből.

— **Gyujtogatás boszúból.** Vasárnap éjjel Plasse San Nicolón kigyulladt Pliskovatz Lajos koresmája. A tüzet néhány lakó eloltotta. Feltűnt a rákövetkező reggelen, hogy Pliskovatz 20 éves Mátyás nevű öccse eltűnt. Mindjárt felmerült az a gyanu, hogy Pliskovatz gyujtotta fel a koresmát, mert haragudott bátyjára s többször megfenyegette őt. Később kitűnt, hogy az eltűnt ifju magával vitt tizenhat koronát is, amit Metlika Ferenc nevű barátjától lopott. A rendőrség tegnap este elfogta Pliskovatz Mátyást. Tagadja a terhére rótt bűncselekményeket, de minden körülmény ellene szól.

— **Óriási hajóágyuk.** A pilzeni Skoda-ágyugyárban ez idő szerint új óriási hajóágyut készítenek, amelynek 38 centiméter lesz a kalibere. Ebből az ágyuból három különböző típust állítanak elő s az ágyúeső súlya 75, 85 és 96 tonna, a lövedék 865 kiló, az ágyu töltése pedig 234—300 kiló súlyu lesz. Az angol, német és olasz dreadnoughtoknál már vannak ilyen 38 centiméter kaliberű ágyukolosszusok, nálunk pedig a most építés alá kerülő dreadnought-divízióknak 35.5 centiméter az ágyu kalibere. Mivel azonban más államok bevezették már a 38 centiméteres kalibert hadvezetőségünknek az a nézete, hogy harmadik dreadnought-divíziókat szintén ilyen óriás ágyukkal kell felszerelni. Az osztrák gyár azonban csak most fog hozzá a 35.5 centiméteres kaliberű ágyuk gyártásához s legalább 50 ilyen ágyu csövet kell előállítania, tehát 3—4 év telik el, míg a 38 centiméteres kaliberű ágyuk nagyban való gyártásához hozzáfoghat. Különbösen az első konstrukció s az első kísérleti ágyuk elkészítése egymaga is majdnem három évig tart.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája — s csak ez! készült az ismert, Soden községi 3. és 48. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóvizéből.

Fay valódi sodeni ásványpasztilláját határozottan kérje, ha csakugyan a források hatásos sójából készült pasztillát akarja kapni.

Egy doboz 1 K 25 filléért mindenütt kapható.

A kivándorlás statisztikája. 1913 novemberében kevesebben kértek és kaptak kivándorlási célra szolgáló utlevelet, mint egy évvel ezelőtt, vagy mint október havában. A kiadott utlevelek száma 9052 volt s ezekkel 12.138 embert jogosítottak föl arra, hogy a hajóstársaságoktól jegyet vehessen és azt használja. A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye arról számol be, hogy novemberben főnyelg 8737 magyar vándorolt ki és hogy ezek közül 602-nek nem volt utlevele.

Kimutatás. Az „Unio“ élet- és gyermekbiztosító intézet, mint szövetkezet felügyelő-bizottsága, mint az előbbi években, úgy a folyó év végével is megtartott ülésében az intézet pénztár- és vagyonállapotának fővizsgálatát megejtette és megállapította, hogy az intézet vagyona 24,296.403.24 korona. 1913 január 1-ől december 31-ig kizárólag benyújtott 15,527.375.— K értékű biztosítási ajánlat, a melyekből 13,537.375 K kötvényesített. Biztosított összegek fejében a folyó évben 1,999.500.— K az intézet fennállása óta 22,424.749.02 fizettetett ki. — Fiumei főügynöksége: Via Verneda 3. I. emelet.

Törölhetetlen folt. A Corso mozgófényképszínházban ma estétől kezdve színre kerül a „Törölhetetlen folt“ című drámai színjáték.

A veszedelmes fogzási időszak.

Pirospszgássá lesz a sápadt kinézésű gyermek, ha anyjuk nekik a könnyven szedhető Scott-féle csukamájolaj-emulsiót adja. De a mi ezen szert a gyermekek részére még értékesebbé teszi, jótékony hatása a fogzás idején. Tudvalevő, hogy sok gyermek ebben az időszakban különösen rosszkedvű, ugyan is fogacskaik előtörése fájdalmat okoz nekik és nem hagy nekik nyugtot. Aki ezt ki akarja kerülni, nyuljon az évtizedek óta fénnyesen bevált Scott-féle csukamájolaj-emulsióhoz, mely a legbevehetőbb formában tartalmazza a fogzáshoz szükséges anyagokat, a fiatal testet friss erőhöz juttatja és lehetővé teszi az egészséges fogacskaik előtörését. Anyának és gyermeknek nyugalmas éjszakai vannak mellette.

A Scott-féle emulsió azonban felnőttek részére is hasznos szer, mert ezeknek kimerülés esetén új kedvet és erőt nyújt.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII, akkor egy gyógyszer után próbaadagot küldünk.

Hivatalnoknőnek

ajánlkozik könyvvitelhez, gépiráshoz és gyorsíráshoz értő, szép kézírással bíró magyar nő. Szives meghívásokat „Hivatalnoknő“ jellegre a kiadónvatalba kér.

Magyar cukrászda Abbaziában

Reichsstrasse 39 villa Shanzer.

Kizárólag természetes teavajból készített elsőrendű cukrászsütemények. Rendelések házhöz szállítva gyorsan eszközöltetnek.

Kávét, csokoládét, frissítő italok.

PORCELLÁN- ÉS ÜVEGÁRUKRÓL

— használati és dísz tárgyak — kívánatra ingyen és bérmentesen küld képes árjegyzékét

HÜTTL TIVADAR

es. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 14. Saját porcellángyára Budapesten.

TŐZSDE.

	Ján. 21 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	838.25	841.—
Osztrák hitelrészvény	534.—	634.—
4%-os koronajáradék	81.90	82.80
Osztr.-magy. államvasut	713.50	711.50
Lezálogbank	435.—	434.50
Leszámitolóbank	518.50	518.—
Hazai Bank	289.50	288.50
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	529.—	530.—
Rimamurányi	642.—	642.—
Salgótarjáni	754.—	752.—
Közuti Vasut	619.25	619.—
Városi Villamos	320.—	320.—
Adria	569.—	—
Déli Vasut	104.—	—
Magyar Cukoripar	2550.—	—
Rizsgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.72	11.78
Búza májusra	11.78	11.84
Búza október	10.80	10.92
Rozs áprilisra	8.96	8.97
Rozs októberre	8.49	8.53
Zab októberre	7.82	7.93
Zab áprilisra	7.80	7.86
Tengeri májusra	6.79	6.80
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	633.—	634.—
Magyar hitelrészvény	838.—	841.—
Osztrák magyar államvasut	711.—	713.—
Déli Vasut	—	103.50
Alpesi	800.—	803.—
Skoda	760.—	764.—
Osztr. koronajár.	83.40	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	305.—
Navigazione Libera Triest	617.50
Osztrák Lloyd	619.—
Stabilimento Tecnico	9835.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	403.—
I. Trieszti Rizsgyár	560.—
„Kerka“ dalmát vizművek r. t.	438.—
Spalatoí Portland Cement	358.—
Assicurazioni Generali Nap.	883.—
Riunione Adriatica	3760.—

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - tássaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknént **BARCZA JENŐ** hírneves cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

Távirat — Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 22. Beöthy elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést. Sümeji Vilmos és Urmánczy Nándor szólta hozzá a sajtójavaslathoz. Urmánczy kijelentette, hogy minden elnöki erőszakot a személye ellen intézett támadásnak minősít.

— Szentelenség! — hangzott a jobb oldalról.

— Ki volt az? — kérdezte élesen Urmánczy. Háromszor ismételte a kérdést, mire Csáky Károly gróf jelentkezett. Urmánczy a kezével legyintett.

— Akkor mehetünk tovább, — mondta mosolyogva. De csak 10 percig folytathatta, mert az elnök — kétszeri rendentartás után, megvonta tőle a szót.

Délután még Andrassy Gyula gróf beszélt és ezzel véget ér az általános vita. A részletes vita első szónoka Apponyi Albert lesz.

Az ellenzék és az újságírók.

BUDAPEST, jan. 22. Az ellenzék ma délután az újságírókkal értekezletet tart és pontokba foglalja az újságírók kívánságait.

A román paktum.

BUDAPEST, jan. 22. A román komité ma folytatta paktum-tárgyalásait. Goldis László mérsékelt román nemzeti párti képviselő erős ellenzéki beszédet mondott a készülő paktumról.

Kik kaptak pénzt?

BUDAPEST, jan. 22. Egyik fővárosi lap ma megnevezi azokat, akik a Forgalmi részvénytársaságtól pénzt kaptak. E szerint kapott: Kristóffy 350.000 koronát, Korniss és Horánszky 50—50.000 koronát, Morvay István, Tolnay Lajos veje 100.000 koronát, Radánovics Lajos, Garanesy miniszteri tanácsos sógora 75.000 koronát és ifj. Tolnay Lajos 150.000 koronát.

Horvát képviselők klubja.

ZÁGRÁB, jan. 22. Tegnap este megalakult a horvát képviselők budapesti delegátusainak klubja. Elhökké Mazuranichot választották meg.

A Margitsziget sorsa.

BUDAPEST, jan. 22. A Szent-Margitszigeti Gyógyfürdő R. T. ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott Korniss gróf elnök lete mellett. Összesen 9684 részvényt helyeztek letétbe, melyből 8000 az igazgatóságé. A kisebbség képviselőjében Várady Gábor dr. szólalt fel, aki éles kritikájában azt mondta, hogy a pénz felét elveszítették. Beszéde nyomán izgatott vita támadt.

Visszautasított püspökség.

BUDAPEST, jan. 22. Az Antal Gábor halálával megüresedett dunántúli református püspökséget a fiának Antal Géza képviselőnek ajánlották fel. Antal kijelentette, hogy a püspökséget semmi esetre sem fogja el.

A belga király hagyatéka.

BRÜSSZEL, jan. 22. Stefánia főhercegnő, Lónyay Elemér grófné és Lujza belga hercegnő hagyatéki póre váratlanul békés elintézését nyert. A hercegnők beleegyeztek abba, hogy II. Lipót király hagyatékából fejenként egyszersmindenkorra öt és fél millió frankot kapnak és többé semmiféle igényt nem támasztanak.

A német bankkamatláb.

BERLIN, jan. 22. A német birodalmi bank ma délelőtt tartott ülésében a kamatlábat 5 százalékról 4 és fél százalékra szál-
litotta le.

A sufragettek ismét mozognak.

LONDON, jan. 22. A sufragettek tegnapi gyűlést tartottak, melyen kimondták, hogy most már nem a törvényhozás útján fogják kivánságaikat érvényesíteni, hanem egyenesen V. György királyhoz fordulnak.

Wied hercegről.

TRIESZT, jan. 22. Bár az itteni Lloyd igazgatóságánál mit sem tudnak Wied herceg utazásának időpontjáról, az igazgatóság nál nagyobb teherszállítmányok érkezését jelezték. A szállítmányokban Wied herceg butorai, könyvtára és összes házi berendezései vannak s részben már továbbították is azokat Albániába. Wied herceg minden valószínűség szerint egy hadihajóval megy Albániába február elején.

Esszad pasa hívei és ellenei.

VALONA, jan. 22. Az „Alb. Korr.” értesülése szerint Esszad pasa hívei északon egyre jobban szaporodnak, ellenben Skutariban és a környékén erős áramlat mutatkozik ellene, mert a városba behozta a komitétusokat és a malisszorek vezetőit.

Görögország cáfol.

ATHEN, jan. 22. Az „Agence d'Athènes” hivatalos távirati iroda híradása szerint minden alapot nélkülöz az az olasz eredetű hír, mintha a görögök Koriából és Koloniából kivonultak volna. A görög seregeknek semmi okuk sincs e két fontos város kiürítésére.

Tavaszi háború?

KONSTANTINÁPOLY, jan. 22. A hadügyminiszteriumban lázasan dolgoznak, ami a diplomáciai köröket nagyon nyugtalanítja. Enver pasa hadügyminiszter rendeletet intézett a katonai kerületek parancsnokaihoz, amelyben felhívja őket, hogy az 1891. és 1892. évek tartalékosait készítsék elő, hogy azok minden pillanatban bevonulhassanak. Az angol nagykövét tegnap a szigetek kérdésében hosszasan értekezett a nagyvezírral. Állítólag arról van szó, hogy a hatalmak koncessziókat akarnak Törökországtól a szigetek kérdésében.

Törökország egyébként Japánnal is tárgyal, mert a hadsereg reorganizálásánál japán tiszteket is alkalmazni akar.

A Tasvir-i Elkjár értesülése szerint a görögök néhány nap óta Tenedosz szigetét ágyúkkal és tengeri aknákkal védelmi állapotba helyezik és nagy élelmiszerkészleteket halmoznak ott fel.

BUKAREST, jan. 22. Szófiából érkezett jelentések szerint a katonai körök fokozottabb tevékenysége a szófiái politikai köröket nagyon nyugtalanítja. Naponta nagyobb csapatok szállítmányok mennek az ország délkeleti részébe. Ezenfelül a legnagyobb igyekezettel szerveznek és szerelnek fel bandákat, amelyek Macedóniába mennek.

SZOFIA, jan. 22. Az itteni politikai diplomáciai körökben nagy feltűnést és nyugtanságot kelt az a lázas tevékenység, amely a hadügyminiszteriumban és az arsenálokban észlelhető. Bulgária nagyszámu katonaságot koncentrálnak délen és délkeleten. A dip-

lomáciai körökben török-bolgár egyezményről beszélnek, amelyet hivatalosan mindig megeafoltak. Azt hiszik, hogy tavaszra ismét komoly események várhatók.

Meghalt Canada főbiztosa.

LONDON, jan. 22. Tegnap elhunyt lord Strathzóna 94 éves korában. Csak két hónappal élte túl nejét, aki 89 éves kort ért el. Lord Strathzóna szegény polgáresaládból származott, Schmidtnek hívták, 18 éves korában igazgatója lett a bostoni vasúttársaságnak, 1874-ben megalapította a Canadian Pacific vasútvállalatot, amely Canadát aránylag rövid idő alatt annyira fellendítette. Mérhetetlen vagyont szerzett eme vállalkozásával és érdemeinek elismerésül 1886-ban nemesi rangot kapott. 1897-ben peer lett és mint ilyen, a felsőház tagja. Millióját egyetlen leánya öröklö, aki egy hírneves londoni orvos felesége.

Aranyplombák és hajfonatok.

GRÁC, jan. 22. Az orvosegyetem anatómiai és anatómiai intézetében egyre-másra följelentést tettek, hogy a holttestek fogsorából valaki kitéri az aranyplombákat s a nők szép hajfonatait levagdálja. A feljelentések következtében az orvosnövéndékek közé két detektívet rendeltek és így sikerült a holttestek rablóját kézrekeríteni: Steinklauber Bálint volt, az intézet szolgálója. Bevallotta, hogy fényes mellékkereset neki a holttestek aranyplombáinak és a szép női hajfonatok értékesítése.

Picquart temetése.

AMIENS, jan. 22. Tegnap délelőtt folyt le itt Picquart tábornok, volt hadügyminiszter temetése, melyen megjelent Doumergue miniszterelnök is. A temetési szertartás után a koporsót vonatra tették és Párisba szállították.

Földrengés.

TRIESZT, jan. 22. Az itteni tengerészeti obszervatorium szeizmografikus készülékei tegnap délután két földrengést jeleztek. Az egyik földrengés 1 és 2 óra között volt, a másik pedig 7 és 8 óra között. A délutáni földrengés főfészke 8000, az estie 700 kilométer távolban volt.

Magyar-Horvát tengeri Gözhajózási R.-T., Fiume**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castellnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gözsök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak. Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjrodája.

Harc a jéghegyek ellen.

LONDON, jan. 22. Lord Morley az oecánjáró hajók biztonsága dolgában ülésező nemzetközi értekezlet tegnapi ülésén kijelentette, hogy gondoskodás történt nemzetközi szolgálat szervezéséről, mely megfigyeli az Atlanti-óceán északi részének bejáratát és elpusztítja az ott uszkáló szilárd tömegeket. Ezt a szolgálatot az Egyesült-Államok védelmsége alá fogják helyezni. A konvenció köteleességévé teszi minden hajó kapitányának, hogy a legrövidebb úton minden veszélyes jéghegyet és uszó szilárd tömeget jeleljen. A konvenció megállapította a nemzetközi jelzési codeot és számos részletet a kormányzókézsülék, a dupla hajótalp követelményei dolgában. A konvenció különbséget tesz már meglévő és újonnan építendő hajók között. Az utóbbiakra állanak a konvenció összes követelési, illetve ellenőrzési pontjai.

Valamennyi kereskedelmi hajónak, mely nemzetközi útvonalon vagy a gyarmatok felé van utban, akár víz utasokat, akár nem, drótnélküli táviróval kell felszerelve lennie abban az esetben, ha ötven vagy több ember van a fedélzetén. Gyors személyszállítóhajókon a drótnélküli távirószolgálatnak szüntelenül készenlétben kell állania. A hajóknak továbbá elégséges mentőeszközöket kell magukkal vinniük, hogy a hajón utazók 75%-át fölvehessék, a további 25% számára pedig vagy tutajoknak vagy mentőeszközöknek kell készen állaniuk. Az orosz delegátusok nem írták alá a konvenciót és hir szerint instrukciókat várnak Pétervárról.

Lelketlen pap.

ROMA, jan. 22. A múlt héten történt Palermóban, hogy egy Zorzi Adelheid nevű osztrák származású nyelvemesternő a tengerbe ugrott és belefullt. Levelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy Fontana lelkesítte és mindenféle ürügyekkel kicsealta egész megtakarított vagyonát, 50.000 márkát. Semhogy koldulásból kelljen tengetnie életét, inkább öngyilkosságot követ el. A palermói rendőrség megindította a vizsgálatot és kiderítette, hogy az öngyilkos nyelvemesternő utolsó levelében igazat mondott. Le akarták tartóztatni Fontanát, de idejében megszökött. A pap aprárként kicsealta Zorzi Adelheid megtakarított pénzét és könnyelműen elverte éjjeli dárídókon. A család papot körözik.

A Gordon Bennett-verseny.

BERLIN, jan. 22. Newyorkból jelentik: Az amerikai Aero-klub elnöke közölni teszi, hogy a nemzetközi léghajórepülőverseny az idén a Gordon Bennet-serlegért október 6-án lesz Cansasban. A díj 750.000 dollár és a nevező léghajók számára a gázt ingyen adja az Aero-klub. Valószínűleg tizenöt léghajó fog a versenyben résztvenni. A nevezési határidő március elseje, a bánatpénz 100 dollár.

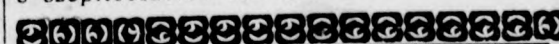
Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek s szépítőeszközök stb. stb.

Faraktár.

Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy-, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye-, bükk stb. fák; nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe.

Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra.

Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncím: Pavlović.

Köszén nagyban és kicsinyben házhoz szállítva, legolcsóbban kapható: **MOMCSILOVICS és Tsa Bet. Tság. cégnél,** Via Amicis 8 sz., Telef. 422. Állandó szállításnál és waggonrakományoknál verseny árák!

Kö-
mentes!

Por-
mentes!

25.000 lira a Mona Lisáért.

FLORENZ, jan. 22. Gerri műkereskedő ma 25.000 lirát kapott postán. A Louvre műbarátainak társasága küldte hálából azért, hogy az ő segítségével sikerült visszaszerezni a Mona Lisát.

FLORENZ, jan. 22. Peruggia ellen február 16-án tartják meg a főtárgyalást.

Egy milliomos családi tragédiája.

PÉTERVÁR, jan. 22. Közmondásos Moszkvában Pobiesow sokszoros milliomos hihetetlen fukarsága, a melylyel már két gyermekét a halálba kergette. Legidősebb fia, a ki békébiró volt Moszkvában, hat év előtt lett öngyilkossá, utána egyetlen huga főbelötte magát, mert atyja valósággal éhez tette. A legfiatalabbik fiút azért üldözte a milliomos, mert szegény leányt vett el feleségül. Pobiesow Konon valósággal inséget szenvedett családjával s mikor atyjához fordult segítségért, a vén zsugori tíz rubelt küldött fiának. Ezen felbőszülve, menyekoporsót vett s most orosz újévre ajándékkul küldte apósának. A fősvény milliomos becsületsértésért följelentést tett menyé ellen s a szegény asszony ijedtében fölakasztotta magát. Felesége halála miatt Pobiesow Konon mérget vett be és meghalt.

Csaló hadsereg-szállító.

ROMA, jan. 22. Igen nagy feltűnést Magnani gabonagyáros letartóztatása. Magnani az olasz hadsereg legtekintélyesebb szállítója, aki a tripoliszi háború idején ugyszólván egymaga látta el az expedíciós sereget gabonaművekkel és zabbal. Híresztelik, hogy nagyarányú csalásokat fedeztek föl. A cégnek egy elbocsátott alkalmazottja fölkeresett egy neves szocialista képviselőt s elvitte hozzá Magnani kompromittáló levelezését, amelyből kiderült, hogy a hadsereg-szállító megkárosította a katonai kincstárt és igen sok magasrangú tisztet megvesztegetett. Az elbocsátott alkalmazott azt az ajánlatot tette a szocialista képviselőnek, hogy esikarjanak ki ketten hatalmas összeget Magnanitól a levelekért, a szocialista képviselő azonban átadta a leveleket a rendőrségnek.

A házaló szerencséje.

PRAGA, jan. 22. Krumbaiban egy Tucha nevű házaló néhány koronáért megvásárolt egy faragású Szűz Máriát, de nem tudott tuladni rajta. Véletlenül meglátta nála a kis szobrot a bécsi műtörténeti múzeum egy őre és rögtön felismerte, hogy ritkabecű ereklye és nagyértékű műkincs. Meg is vette tőle a múzeum számára 30.000 koronáért. A szobor a XV. századból való és az Arany Korona kolostorából tünt el évtizedekkel ezelőtt.

ABBAZIA
tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Hribar Iván Laibach	Stefanie
Pejacsevics Albert gróf	Stefanie
Molnár Ilonka Wien	Stefanie
Pártos Lipótné Budapest	Breiner
Angeleten G. dr. Bukarest	Stefanie
Kiss Jakab Budapest	Breiner
Knopp Miksa Budapest	Breiner
Rabinovitz F. Bielitz	Breiner
Halle Georg Wien	Janette
Pethő János Temesvár	Augusta
Lipoozszyk Mária Temesvár	Augusta
Spesic Blagoje Belgrád	Regina
Ribarik István Budapest	Jolanda
Mihailescu Grigore Bukarest	Herkules
Gerő Leona dr. Budapest	Westphal
Tömör Józsa Budapest	Westphal
Esebeck Karl Dresda	Speranza
Medvegny Mirgit Budapest	Savoy
Bader Ottó Wien	Lokey
Diósi József Budapest	Royal
Troster Wencel Wien	Al Mare
Neumayer Fülöp Budapest	Al Mare
Glücher Karl Wien	Al Mare
Gartenberg F. Bukarest	Hausner
Muacovic Stojan Osijek	Hausner
Kasz József Budapest	Terézia
Alexandrevicz Vladimir lovag Galizia Aug.	Galizia Aug.
Pipitz Ernő dr. Trieszt	Grand H.
Seitz Károly Eger	Grand H.
Báilech József Wien	Grand H.
Jopeffi József Wien	Grand H.
Biró Jenőné Vác	Szegő
Grünwald Izsó Temesvár	Szegő
Gliniski J. Ustie	Marohlewska
Ramrott Tódor Póla	Plesch
Vojtvezko Ludwig Krakó	Regina
Eklielski Ladislaus Krakó	Regina
Lichtblau Adolf Wien	Bristol
Kerpner Ignác Wien	Bristol
Freiwirt R. Wien	Bristol
Höfle Franz Berlin	Bristol
Olbert Hans Villach	Bristol
Mandl Vilmos dr. Arad	Mahler
Beneze Anna Arad	Mahler
Gierke Elza Gráz	Gámán
Spaso Uceloe Plaski	Zawojski
Spitzer Bernát Kunhegyes	Mirammar

ABBAZIA**BRISTOL** szálló, kávéház s étterem.140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. **Kitűnő magyar konyha.**Tulajd. **Rudovits V.****Hattyu gözmosóda**

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmelle kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

NEMES bazár, Fiume

VIA FIUMARA 15.

Üzletátalakítás miatt az összes raktáron levő cipő, játékaru farsangi ajándéktárgyak stb. stb. mélyen leszállított árak mellett adatnak el.

Ritka alkalom!

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Méz

különlegesség kicsinyben és nagyban, nagyobb vételnél jelentékeny árengedménnyel kapható

Fleischhacker C.

tejcsarnokában

Fiume, Piazza Elisabetta. — Naponta friss bécsi kolbász.

FILIPOVICS EDE

uri és női fúrasz

FiUME, Viale Deák 2 szám.

Telefon (17-04 sz.) hívásra jön.

A via Giuseppe Parini-ban a Tomasich házbán,

új cipész üzletet

nyitottam, melyben csakis mérték után a lelegegánsabb és legkenyelmesebb cipőket készítem. Fájós és hibás lábakra különös gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd különlegességek készítője.

Vidákovits

szálló és étterem

ABBAZIA Reichsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha

Magyar tulajdonos.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, cimirás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz csakis ez a valódi**kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.**

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakóhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-n. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az EREDETI MINŐSÉG.

Kapható Fiumében: **A. CORTE** illatszertárában.

KÖZGAZDASÁG.

+ Ballinék nem vesznek részt a Pool-konferencián. Bécsből jelentik: Tegnap kezdődött meg Párisban a Poolban egyesült hajóstársaságok egymásközi szerződésének meghosszabbítására vonatkozó értekezlet, amelynek legfontosabb eseménye egyelőre az, hogy a Hamburg—Amerika-Linie azon egyáltalán nem vesz részt. Ballin kijelentette, hogy álláspontját nemh ajlandó megváltoztatni és így a tanácskozáson való részvétele teljesen felesleges. Azt hiszik, hogy Ballinék távolmaradása lehetetlenné teszi a szerződés meghosszabbítását és a konferencia legjobb esetben újabb halasztással fog végződni. Nincs azonban kizárva, hogy már a mostani konferencián megtörténik a Pool végleges felbomlása.

A Pool tegnapi konferenciáján elhatározták, hogy fenntartják a poolt a Hamburg—Amerikai kizárásával, amelynek követeléseit teljesíthetetlennek tartják. A hajóstársaság öt százalék kvótaemelést akar, amibe a többi hajósvállalatok nem akarnak belemenni. Hajóköri körben remélik, hogy mégis sikerülni fog megegyezésre jutni.

+ Az Austro-Americana a Pool-ban. Az Austro-Americana trieszti hajóstársaság és a Pool hajószövetség között sikerült megegyezést létesíteni. A megegyezés szerint az Austro-Americana a kivándorlók szállításában hét százalékos arányban vesz részt. Ez az arány öt éven át marad fenn. Azután fokozatosan emelkedik egészen tíz százalékig.

+ A tengerhajózás biztonsága. Londonból jelentik: Az óceánjáró hajók nagyobb biztonságáról tanácskozó nemzetközi értekezlet holnap délután újból összeül a megbeszélendő szerződések aláírása végett.

+ A buccarii cementgyár eladása. A Portland-Cementfabrik-Aktiengesellschaft Lenggenfeld hétfőn tartott rendkívüli közgyűlése elfogadta az igazgatóságnak a társaság buccarii cementgyarának eladására vonatkozó javaslatát. Ennek értelmében a buccarii cementgyár a raktáron levő készáru kivételével 600 ezer koronáért teljes egészében a Societá Anonima Cemento Portland dell'Adriatico tulajdonába megy át.

+ A Canada-Pacific és a kivándorlás. A berlini kereskedelmi kamara Magyarországot is közelről érintő és feltűnést keltő ügygyel foglalkozik. A kamarának feltűnt ugyanis, hogy az utóbbi időben Németországot kanadai reklámokkal árasztották el és ezek az ismertetések Kanadát mint tejjel-mézszel molyó országot mutatják be a hiúságú közönségnek. A berlini kereskedelmi kamara azonban kétségbevonta a reklámok igazmondását, mert a magánúton beszerzett információk — ellenkezően — arról szólnak, hogy a válság következtében Kanada gazdasági élete teljesen pang és ott belátható időn belül nem fog munkalehetőséget kínálni. A botrány voltaképpen ezen a ponton robbant ki. A berlini kereskedelmi kamara kétségbevonhatatlanul bebiztosította, hogy a hazug reklámok terjesztését Berlinből irányítják és a propaganda forrása a Német-kanadai gazdasági egyesület, melynek tulajdonképpeni rendeltetése az volna, hogy Németország

és Canada viszonyát ápolja és a közönséget a tengerenteli ország helyzetéről időnként tájékoztassa. Amde ehelyett azt tette, hogy a Canada-Pacific vasúttal összejárított és a kivándoroltatás mellett a vasútvállalat kertes értékű kibocsátásainak csapott hangos reklámot. Megemlítjük, hogy a Canadian-Pacific emisszióit egyik legtekintélyesebb berlini nagybank, a Berliner Handelsgesellschaft helyezi el és ezek a világ legveszedelmesebb spekulációs papírjai, melyeken mostanában a német kistőkészek milliókat veszítenek. A Német-kanadai gazdasági egyesület most annak hírére, hogy a berlini kereskedelmi kamara a botrányos ügyet a birodalmi gyűlés elév itte (amiről különben a német sajtó hallgatott), erélyes hangon nyilatkozatot tett közszé, melyben kijelentette, hogy „a kanadai kormány Németország és Ausztria (sic!) kanadaellenes magatartása miatt tiltakozni fog...” és hogy „a német kereskedők erszénye érezni fogja, hogy mit jelent Kanada érdekeinek megsértése.” A nyilatkozatát végül azzal az önértékes kijelentéssel fejezi be, hogy „ily körülmények között a loyális kanadai ismerni fogja a kötelességét és a német árut visszautasítja.” A Német-kanadai gazdasági egyesület Ausztriát és Magyarországot illető fenyegetése nevetséges színezetet ad a nyilatkozatnak, mert hisz Ausztriában a védkötelesek iparszerű kiesempészesével és tegyük hozzá rögtön: hosszú ideig kormánytámogatással — tudalevően épen az a Canada-Pacific foglalkozott, melynek bécsi vezérképviselője vagy másfél hónappal ezelőtt összeütközésbe került a büntető paragrafusokkal.

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:

Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6.00 órákor.

Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este

10.23 órákor.

St. Péter—Trieszt—Pragerhof felé:

Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órákor.

Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u.

5.00 órákor.

Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség, valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít

Kardos József, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:

Gyorsv.: regg. 7.15; este 7.54 órákor.

Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órákor.

St. Péter—Trieszt—Pragerhof felől:

Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órákor.

Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órákor.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

GRAND HOTEL

ESPLANADE

= NAGY =
SZALLODA

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkel szemben.

250 szobával.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.

Rózsadomb parkos (tövében). — A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen minden szobában hideg-meleg víz, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Villamos közlekedés minden irányban. — Méréselt polgári áruk. — Uri és női fodrász a házban.

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U 38-40.
Telefon 139-33.
* percnyire a nyugati és déli vasút pályaudvaroktól.

hat emeletes szálloda
Elsőrangú étterem és kávéház.

Szives pártfogást kér
Pallai Miksa, igazgató tulajdonos

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Január 15-től január 31-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órákor.

Nagy művész-esték a szerződötött elsőrangú attrakciók fellépte.

MOZGÓ FÉNYKÉP. Előadás után kabaré szabad bemenejel.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbnyai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

ELADÓ:

1 darab újonnan beszerzett petroleum tartály és egy darab pult mérleg.

Cím: Via Valseurigne 52, Bankház.

Torretta városrészben jutányos áron

ELADUNK HÁZÉPÍTÉSRE

ALKALMAS TELKEKET

megfelelő építési kölcsönt megszerez-

niük.

Vízvezeték, csatornázás, vilanyvilágítás

Felvilágosításokat adatnak alanti

cimen:

Néplakásokat építő r. t.

Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mö-

gött. Telefon: 10-21.

Salat K.

Corso 22. szám. — Telefon 819.

ELSŐRANGU ZONGORATEREM.

A leghíresebb gyárak készítményeiből állandó zongora, pianino és harmonium kiállítás. — Megtekinthető bármikor vételkényszer nélkül. — Hangolások és szakszerű javítások szavatossággal. — Több mint 800 darab zongora tölem állandóan használatban. — Számos elsőrangú elismerés. ZONGORÁK RÉSZLETFIZETÉSRE!

Szamarkühögés és Asztma Tüdőbajok

teljesen gyógyíthatók. Hogy mikép, válaszbélyeget ellátott kérdézősködésre ingyen megírja:

Frau KRYZEK,
Wrschowitz bei Prag (Csehország)

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Elsőrendű szalon-köszén **Austro Americana - Trieszt.**

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22—25 mm.) házhoz szállítva.

Aprított tűzifa **kicsinyben** zsákokban 5 korona métermázsánként házhoz szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok nagy raktára.

Braun Bernát és Tarsa Fiume

Via Stefano Türr sz. 5. (Saját ház)

Telefon számok: 528. és 16-75.

33 óceánjáró

Metallum

Legkeresettebb családi lámpa, K. 1.— és feljebb

Asztali lámpák, felszerelve K. 8.— és feljebb.

Vállalunk teljes villamberendezéseket, jutányos árban!

„Unitas“ Műszaki —

Ipar Vállalat, Fiume,

Via E. Amicis 9 sz., Telefon 292.

(Fenice színházzal szemben).

Rendes személy- és áruforgalom, Északamerika Dél-Amerika, Kanada, Görögország, Itália és Északafrika felé.

Személyszállítás Newyorkba

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érintésével az Oceania gőzessel febr. 7-én

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érint. az Argentina gőz. jan. 24-én

Személyszállítás Buenos-Ayresbe:

Spalato v. Gravosa, Durazzo v. Valona, Patrasz, Almeida, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo a Sofia Hohenberg gőzessel febr. 11-én

Spalato v. Gravosa, Durazzo, v. Valona, Nápoly, Barcellona, Almeida, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo érintésével a Laura gőzessel jan. 28-án

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi- és női fehérneműek raktára.

Konkurrencián kívüli eladás.

Női ingek kitűnő siffon-ból K. 1.30

Női ingek szallagokkal K. 1.90.

Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.

Női nadrág siffon-ból K. 1,96, 2,40 és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, legolcsóbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“

(AZ OLCSÓSÁGHOZ)

divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény képszínházzal szemben.

— — MAGYAR KISZOLGALÁS. — —

Még csak rövid ideig! **Kobrak-cipők** 25-50 százalék edgedménnyel!

Megérkeztek a valódi amerikai **Barry-cipők** Kizárólag árusítja:

Fiume Corso 46 Vertes S. cipőraktára Tel. 10-01.

Vizhatlan esőköpenyek.

Urak részére 24 K.-tól feljebb
Hölgyek „ 24 „ „

Esőköpenyek gyermekek részére; tanulóknak igen praktikus,

12 Kor.-tól feljebb.

Nagy választék

pénzügyőrök rendőrök, vadászok stb. részére való köpenyekben.

Árjegyzék ingyen.

Haas Leopold

Telef. 12-67.

FIUME

CORSO 6.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Ujságkihordó fiukat vagy asszonyokat jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART kiadóhivatala.

Fehérvarrást, műhimzést és egyéb női kézimunkákat

jutányos díjazás mellett elvégez minden ilyenemű munkákban jártas asszony. Szíves meghívásra rögtön odajön, vagy címet megad a kiadóhivatal.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.